

Vanaf 1 juni kan iedereen met klachten die passen bij het nieuwe coronavirus zich laten testen. Wil je weten waar je je kan testen en hoe het in zijn werk gaat? (link naar RO)

Het uitgebreid testen van iedereen met klachten is belangrijk om het virus onder controle te houden. Het blijft nog steeds van groot belang dat zorgmedewerkers zich bij klachten laten testen. Bij het testbeleid van zorgmedewerkers wordt rekening gehouden met een optimale inzet van medewerkers, de gezondheid van de medewerkers zelf en het risico op besmetting van patiënten/cliënten. Deze informatie is hier te vinden: <https://lci.rivm.nl/lci.rivm.nl/covid-19/bijlage/zorgmedewerkersinzetentestbeleid>

Lees meer over testen en welke rol het RIVM hier in heeft.

Het RIVM en testen

Het RIVM stelt richtlijnen op voor het testen en het bron- en contact onderzoek. Testen is belangrijk om het virus onder controle te houden. De GGD 'en en ziekenhuizen voeren de testen uit. Daarbij is er een scherp oog voor de kwaliteit van de geboden testen. Op het moment onderzoeken we welke antistoffentest het meest betrouwbare resultaat geeft. Daarnaast zijn we momenteel aan het onderzoeken of het hebben van antistoffen ook betekent dat je het virus niet meer kan krijgen, en dat je hier niet meer ziek van kan worden. Mogelijk hebben mensen met milde klachten minder antistoffen, waardoor ze niet volledig beschermd zijn tegen het virus.

Over de testen

Twee soorten testen

Er zijn twee soorten testen. Een om vast te stellen of iemand het nieuwe coronavirus op dat moment heeft en één of iemand het nieuwe coronavirus heeft gehad.

Test of je nu besmet bent

PCR polymerase chain reaction -test

Dit is de meest gebruikte test. Hier mee kan worden vastgesteld of er genetisch materiaal (RNA ribonucleic acid) van het virus in neus- of mondholte zit. Met een wattenstaaf wordt een uitstrijkje genomen uit de neus en keel.

Deze test wordt door de GGD'en of ziekenhuizen gebruikt. Het duurt ongeveer 6 tot 8 uur voordat een uitslag bekend is. De laatste tijd zijn er ook snelle PCR-testen in gebruik die binnen een uur uitslag geven. Deze testen zijn bedoeld voor situaties waarin een snelle diagnose van levensbelang is. Bijvoorbeeld als iemand in verband met hartfalen of transplantatie in het ziekenhuis moet worden behandeld.

Test of besmet bent geweest

Serologische test

Onderzoek om te kijken of er antistoffen tegen het nieuwe coronavirus in je bloed zitten. Hiervoor wordt wat bloed afgenomen. Deze testen worden op dit moment alleen afgenomen voor onderzoeksdoeleinden door geselecteerde laboratoria.

Sneltesten Even snel een serologische sneltest kopen bij een commerciële aanbieder om te kijken het virus al gehad hebt? Dat is geen goed idee. Er zijn veel van deze zogenaamde sneltesten in omloop. Uit onderzoek blijkt dat deze testen niet betrouwbaar zijn. (link taskforce samenvatting https://www.nvmm.nl/media/3520/20200519_status-en-resultaten-validatie-sneltesten_final.pdf) Ook de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) heeft hier een bericht over naar buiten gebracht. [Meer info bij IGJ](#). Ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wijst het gebruik van sneltesten af.

Evalueren van testen

Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu is als een van de organisaties betrokken bij het evalueren van PCR polymerase chain reaction testen en serologische testen. We krijgen vaak de vraag of ingediende testmethoden inderdaad geschikt zijn voor diagnostiek. De standaard PCR-test wordt in Nederland het meest toegepast in verschillende laboratoria en duurt ongeveer 6 tot 8 uur. De laatste tijd zijn er ook snelle PCR-testen in gebruik die binnen een uur uitslag geven. Deze testen zijn echter vooral bedoeld voor situaties waarin een snelle diagnose van levensbelang is. Bijvoorbeeld als iemand in verband met hartfalen of transplantatie in het ziekenhuis moet worden behandeld. Dit soort testen zijn niet bedoeld om te gebruiken in teststraten voor algemene COVID-19 diagnostiek.

Ook voor serologisch onderzoek zijn ook verschillende testen beschikbaar. Deze testen zijn bedoeld om te kijken of mensen antistoffen aanmaken tegen het nieuwe coronavirus. Ook zijn er varianten die de aanwezigheid van virus eiwitten aantonen. Ze worden gebruikt om op bevolkingsniveau te onderzoeken of mensen in Nederland afweer opbouwen tegen het virus. Ook zijn er allerlei serologische sneltesten. Tot nog toe zijn echter geen van deze door het RIVM onderzochte sneltesten geschikt voor diagnostiek bij individuele patiënten of voor thuisgebruik. Daarom is het RIVM terughoudend bij het in behandeling nemen van evaluatieverzoeken van sneltesten.

De Taskforce Serologie heeft een overzicht gemaakt van de validaties van verschillende testen voor de diagnostiek van SARS severe acute respiratory syndrome -CoV coronavirus - 2. Het gaat om validaties van [sneltesten](#) en van serologische testen die in laboratoria worden gebruikt ([ELISA en auto-analyser antilichaamtesten](#)).

Testcapaciteit

De testcapaciteit is afhankelijk van mensen en materialen; Er zijn materialen nodig om de test af te nemen, zoals wattenstaafjes, verpakkingsmaterialen en persoonlijke beschermingsmiddelen voor de monsterafnemers. Ook zijn er materialen nodig voor de analyse in het lab: vloeistoffen, filters en onderdelen in de analyseapparatuur en de apparaten zelf. En er zijn natuurlijk mensen nodig: mensen om de tests af te nemen, te vervoeren en te analyseren in het lab, om de afspraken te maken en de uitslagen door te geven. Kortom: als we het hebben over testcapaciteit, gaat het dus om heel veel verschillende dingen. Door te testen volgens zorgvuldige richtlijnen zorgen we ervoor dat er voldoende voorzieningen beschikbaar zijn om deze op een efficiënte manier in te zetten. Het Nederlandse testbeleid komt voort uit [adviezen van het Outbreak Management Team](#).

Ontwikkeling van alternatieven

Het RIVM kijkt samen met nationale en internationale laboratoria ook naar mogelijke aanvullingen op de huidige testen. Naast de huidige PCR (polymerase chain reaction)-testen, die het genetische materiaal van het virus aantonen, kijken we ook naar andere soorten testen. Het gaat dan om zogeheten antigeen testen, testen die aanwezigheid van virus eiwitten aantonen en naar serologische testen, testen die de aanwezigheid van antistoffen in het bloed aantonen. Door het gebruik van deze testen, bijvoorbeeld in combinatie met de huidige test, kan bij meer mensen onderzocht worden of ze het nieuwe coronavirus hebben (gehad).

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen

Kan ik mezelf testen met sneltesten?

Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu doet [onderzoek naar COVID-19 sneltesten](#) die voor thuisgebruik of door commerciële partijen op een locatie worden aangeboden. Dit zijn geen zelftesten, maar zogenaamde sneltesten. Tot nog toe is de kwaliteit van deze sneltesten nog onvoldoende om bij individuele patiënten te testen of om deze thuis te gebruiken. De uitslagen zijn niet betrouwbaar. Gebruikers kunnen onnodig ongerust worden of ze worden juist ten onrechte gerustgesteld. Ook de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) heeft hier een bericht over naar buiten gebracht. Testen die thuis gebruikt kunnen worden om na te gaan of je een ziekte hebt zijn verboden als ze niet eerst beoordeeld zijn door een bevoegde instantie. [Meer info bij IGJ](#). Ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wijst het gebruik van sneltesten af.

Wanneer wordt er iemand getest?

Als je een of meer klachten hebt die passen bij een infectie met COVID-19 wijzen kun je getest worden. ([link RO naar info](#)).

Milde klachten:

Verkoudheidsklachten, neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, hoest,

verhoging of als je plotseling niet goed meer ruikt of proeft. Kijk hier hoe je een afspraak maakt ([link](#))

Ernstige klachten:

Benauwdheid en/of koorts (boven de 38 graden) of als je je steeds zieker voelt.

Bel dan direct de huisarts of de huisartsenpost.

Wordt er gezocht naar alternatieve manieren om te testen? Het RIVM doet samen met nationale en internationale laboratoria onderzoek naar andere manieren om te testen waarbij andere laboratoriummaterialen nodig zijn. Naast de huidige PCR polymerase chain reaction polymerase chain reaction-testen, die het genetische materiaal (RNA ribonucleic acid) van het virus aantonen, kijken we ook naar andere soorten testen. Het gaat dan om testen die aanwezigheid van viruseiwitten aantonen (antigeentesten). En naar testen die aanwezigheid van antistoffen in het bloed aantonen (serologische testen). Met behulp van deze testen, bijvoorbeeld in combinatie met de huidige test, kunnen we mogelijk in de toekomst bij meer mensen onderzoeken of ze het coronavirus hebben (gehad).

Kan ik laten testen of het virus al gehad heb en ik antistoffen heb tegen het nieuwe coronavirus?

Nee, wel worden mensen al in beperkte mate getest in het kader van onderzoek naar de verspreiding van het virus in Nederland. Op het moment onderzoeken we welke antistoffentest het meest betrouwbare resultaat geeft. We raden mensen af om zelf het bloed te laten testen op aanwezigheid van antistoffen tegen het nieuwe coronavirus. Dit kan een gevoel van schijnveiligheid geven. We zijn momenteel aan het onderzoeken of het hebben van antistoffen ook betekent dat je het virus niet meer kan krijgen en dat je hier niet meer ziek van kan worden. Mogelijk hebben mensen met milde klachten minder antistoffen, waardoor ze niet volledig beschermd zijn tegen het virus.